

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

1 évi . . . . . 12 kor. — fill.
6 évi . . . . . 6 kor. — fill.
Negyed évi . . . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felelős szerkesztő:

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manojlović-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlert soronként 40 fillér.

Hirlapíró.

Nagy port vert fel az egész országban annak az alaknak a gyáva meghunyászkodása, akivel bűnkrónikát írtak városunk köztisztviselőiről és aki a leggyalázatosabb módon sértette meg országgyűlési képviselőnket Vojnich Sándort.

Mi talán sokat is foglalkozunk ezen ügygyel, de nem foglalkozhatunk eleget, mert nekünk, a mi közönségünknek kell erről minél többet olvasni, hogy tanuljunk belőle.

A leczkét ugyan mi adtuk meg, mert hisz a mi képviselőnk bánt el vele érdeme szerint, de sohse fölösleges vissza-visszaidezni a nagyközönség emlékébe az ilyes dolgokat, hogy a tanulság annál maradandóbb legyen.

A «Pesti Hirlap» Esti levél írója, az európai hírvé tudós, a bátor hirlapíró, akinek szava súlyos, ítélete döntő: Tóth Béla is megszólalt és elmondja az ő véleményét ma *Esti levelében*. Érdemes elolvasni, érdemes, hogy tanuljunk belőle.

Esti levél.

— Hirlapíró. —

Egy úri ember kézzel és vas bittal eldöngetett egy magát hirlapírónak hazudó csavargót, s még nyugtatványt is vett tőle az üllegekről. Jól tette. Vagy legalább egyénileg alkalmasint jól tette. A dolog azonban mégis súlyos jelenség, mert arra vall, hogy ebben az országban az emberek a törvény erejét nem itélik elég hatalmasnak az olyan bitangokkal szemben. Az a csavargó kaphatott volna egy évi fogházat és négyezer korona pénzbüntetést; vagyis, mivel bizonyos, hogy fizetni nem tud, az egy éven felül még kétszáz napig ott volna Lindenbaum ur, a magyar Helder főztjét. Ezt a sértett ur keveslette. Tehát maga lett híró és végrehajító.

Bizonyos, hogy az ember ős jogának érzése volt benne, mikor kezét és botját

főlemelte, visszaütni az ellene támadót. De cselekedete mégis arra vall, hogy a saját karját erősebbnek érzi és itéli a magyar törvény karjánál. S lehet-e azt javasolni, hogy mindenki kövesse ezt a példát? A büntetésnek e fajtája csak akkor válik lehetővé, ha véletlenül a sértő a gyöngébb testi erővel rendelkező. Tegyük fel azt az esetet, hogy a sértett becsületes ember nyápic legény, a sértő pedig cirkuszi vasgyuró, ki — mint annyi mások — mellesleg hirlapíró, mivel hogy ebben az országban tulajdonképpen mindenki hirlapíró. Hogy végződik ez esetben a bíróságot mellőző fenytés? Alkalmasint az esküdtszék előtt, de a vádlottak padján nem a gazember ül, hanem a becsületes ember, a sértett; mert hasba találta löni a bitangot, ki a fenytésre ököllel válaszolt. Ki meri mondani, hogy mindez jól legyen?

Hát a többi dolog!

Az a csavargó, elszenvetvén a pálcázakat s aláírván a nyugtatványt, meg se várja, hogy tollából — az ez egyetlen egyszer kezébe illő tollból — kiszáradjon a tinta, s fut valamelyik vidéki városba, folytatni a hirlapírói név bitorlását. Lapot indít, s a polgármester köteles tudomásul venni azt a bejelentést, hogy ő felelős szerkesztő. Mert nálunk épp csak az ilyen vállalkozótól nem kívánnak semmi erkölcsi garanciát. A csapszék vagy a nyilvános ház nyitójátul megkövetelik a rendeletek, hogy ne legyen nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy véttségért fenytett ember. Szerkesztő azonban lehet az egész rabló, tolvaj és váltóhamisító illava. S ez a szerkesztő már az első este a honorációrok sarokasztalánál ül a Kék golyóban. Poharat emel a hazaszeretetre, aztán kipréseli a takarékpénztár igazgatójától az első ötven forintot, továbbá brudert iszk az egész tisztelt társasággal. S azok a jóravaló emberek ezt türrik, állják, mert nincsen aki ne rettegjen a toll hatalmától; legkivált akkor, ha a tollat nem tintába, hanem csatornába mártják.

Nincs pénzintézet vagy csak egy bolt is, melynek nincsenek üzleti titkai, — az ellenség előtt igen ismeretes titkok. S alig van ember a világon, akinek ne volnának a nyilvánosság előtt teljes joggal rejtgetett magánügyei. Mindez a revolver lökéje. A legnagyobb zsarolás is ritkán jut törvényszék elé, mert ki

nem fizeti meg inkább a tíz forint szabott árat, semhogy kinyomassák róla: melyik menyecskének udvarol; azt nem is említve, hogy ha följelent a zsarolót, udvariási ügye a tek. kir. törvényszék előtt tárgyalódik, a hölgy teljes nevének említésével egyetemben stb.

Tehát a szerkesztő ur hatalom. Szabadjegyet reggeliz, sápot tízóraiz, hallgatási díjat e' édel, borralalót oszonnál és primadonnamosogyást — tiszteletpéldányt — vacsorál. Mert az a Guttmann szerkesztő ur, akit Kóbor Tamás A csillagok felé című regényében — a mai magyar elbeszélés ez egyik legszebb alkotásában — rajzolt, nem-hogy él, de századmagával él. Elpusztítani pedig nem bírja se törvény, se társadalom se vas bot. Sőt egyre szaporodik.

E parasitákat csak maga a sajtó tisztességes munkásainak összesége irihajja ki. A legideálisabb eszköz a törvényalkotta hirlapírókamara volna. Ez azonban nálunk egyelőre nehéz, ha nem lehetetlen, mert ez az intézmény a külföldön még nincs meg; nekünk pedig régi erkölcsünk, hogy semmit se merjünk kezdeni. A másik eszköz tehát volna az egyesület, melybe mindenki belépni óhajt, aki magát hirlapírónak tartja. Vagy befogadják, vagy nem. Azaz vagy van a zsebében tagsági jegy, vagy nincs. Ha nincs, a hatóságok is, a magánemberek is tüstént tudják, hogy ez az ur csak maga mondja magát hirlapírónak, az összes sajtó munkásainak azonban minczen szerencséje ismerni vagy épp elismerni ebbeli mivoltát.

Vagyis megszűnnék egy kicsit az a mai felséges állapot, hogy a kapitány elé kísérnek egy bitangot, s a következő párbeszéd keletkezik:

— Mi a foglalkozása?

— Lakatossegéd vagyok.

— Nem igaz, fiam. Maga ugy van idebeírva a tekete könyvbe, hogy foglalkozás nélkül csavargó. Hszén soha se tanult lakatos mesterséget!

— Az igaz, tekintetes ur.

— Hát akkor micsoda maga?

— Hirlapíró vagyok.

Ez ellen a kapitány már nem szólhat. Bele kell nyugodnia. Mert Magyarországon a hirlapírói foglalkozás az egyetlen, melyet minden ellenkezés nélkül a magáénak vallhat boldog-boldogtaian; s még a hamis jelentke-

Kunetz Mór bankháza

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye
Szabadkán.

Vidéki megrendelések portómentesen.

1 legnagyobb bankház egész megyében,
1000 forint sorsjegyet egészben, félben:
500 forint negyedében, nyolczadában is
1 nyeremény ott csöppen, csurran is.

Huzás már november hó 21. és 22-én.

1. oszt. sorsjegyek árai:

1 nyolczad sorsjegy 1 kor. 50 fill. 1 fél sorsjegy 6 kor. — fill.
1 negyed sorsjegy 3 kor. — fill. 1 egész sorsjegy 12 kor. — fill.

zés kihágását sem követi el, mert hol az az ember e haza földjén, a kiről bizonyos, hogy nem hirlapíró?

Az ilyen esetben — tizezer van évenként — volna jó az igazolvány, — melynek híján a kapitánynak legalább az a privát tudomása lehetne, hogy N. N. hirlapírónak mondja magát, de csakis ő, — más nem. Ez is valami. S az is volna valami, ha egy-egy városban, vagy akár Budapesten is akadnának urak, akik hirlapírók ugyan, de az igazi hirlapírók tudtán kívül. Ekkor igazságos és hasznos kategóriákat csinálhatna ez a nagyérdemű és nagygyűgyűségű tisztelt közönség.

Afféleket, hogy szent, szent, szent vagy, sajtószabadság; de a betűszedőknek kétféle emberek szolgáltnak kéziratot: becsületesek és gazok. S ezt jó tudni. Különbséget kell tenni a toll és revolver között. Ma ez a különbség a köz előtt ismeretlen. A nyomtatott papíros csak nyomtatott papíros, akárkinék a manuskriptumból lett. És a szerkesztő ur párbajsegédi tekintély az ő kis városában. Méltán. Hiszen ő szekundált ama párbajban, melyet az illavai szabóműhelyben Hoszter Fülöp ur vivott Savanyu József úrral, és pedig ollóval. S ez az ügy a lovagiaságnak huszonegynapi sötét magánzárkával súlyosított szabályai szerint elintéztetett.

Ó-Kanizsai levél.

Ó-Kanizsa, 1901. november hó 12.

Ugy mondják a rossz nyelvek: hogy Bezerédi István azért vesztette el az ó-kanizsai mandátumot, mert ígért — de nem tudott kijárni Ó-Kanizsának járásbírósgót.

És én erre azt mondom, hogy kár volt Bezerédyt ezért megbuktatni és — Lovászy Mártont ültetni a helyébe.

Mert volt követünk legalább fölvette a programjába Ó-Kanizsának e viláti érdekét — és köztudomású, hogy minden számottevő faktort megmozgatott az ó-kanizsai kir. járásbírósg ügyében. Sőt nemrég azt is beszéltek beavatott körökben, hogy Bezerédi lakadatlan utánjárása folytán — immár illetékes helyen is foglalkoztak ezen idea megvalósításával, — és kilátásba helyezték: hogy — amint legközelebb kir. járásbírósgók szervezéséről lesz szó, — Ó-Kanizsának ezt a jogos óhaját respektálni fogják.

Lovászy megválasztásával az eddigi — szorgos munka árán — kivított reményünk is dugába dőlnek látszik kir. járásbírósgunk fölállítására iránt.

Őt esztendőre — és ez végtelenül nagy idő ezen égetően fontos érdekünkkel szemben — ismét le ünt még halvány reménye is csak annak, hogy Bács megye ezen virágzó és népes községének régi, jogos óhaja csak egy lépéssel is közeledik a megvalósulás felé.

A jelek: Lovászy pártállása, magatartása, programja és eddig elhangzott nyilatkozatai legalább nem kecsesgetnek bennünket e kérdés realizálásával, de nem csalódnunk, ha ehhez még hozzáfűzzük: hogy a jó törekvés is távol áll országgyűlési képviselőnkől ebben az irányban; — mert elveinek és munkakörének propagálása során — teljesen elmulasztotta ezen elődázhallan kérdés támogatásának még az ígértét is.

«A haza érdekében kifejtendő szorgos munkásságot» jelzi politikai munkairányának vezérfonalánál, ezt a napjainkban fölötté kétes értékű, hangzatos jelszót, mely a nép, az

„istenadta nép“ szívében oly termékeny talajra talál mindig, — talált nálunk is.

Tisztelet és becsület országgyűlési képviselőnk a haza jóvoltára irányzott terveinek bódoló tisztelet az ő publicistái, magas nívón álló tevékenységének, de Ó-Kanizsa rendezetlen és hiányos közviszonyai épen nem biztatnak azzal, hogy beérhessük a ragyogó nap sugarainál való jóleső sütikézzéssel, hogy beérhessük azzal, miszerint van képviselőnk, a kinek újságírói és egyéb egyéni kvalitásai föltűnést keltnék és a kit épen ezen fényes tehetsége folytán méltó hely illet meg a törvényhozásban.

Ám nekünk olyan képviselő kell, aki a szó való értelmében: *képvisel bennünket* a törvényhozó Házban, aki képviseli közérdekeinket, mert közintézményeink fogyatékosak, hiányosak, sőt fájdalommal kell bevallanunk nekünk nincsenek is állami intézményeink.

Ez a város az állam és a megye mostoha gyermeke. — Sokszor hangoztatott jogos kéreseinek meglagadása közönyt szült, fásulttette a közügyek iránt érdeklődő kedélyeket, mert legjogosabb kívánalmaink meglagadtának, mellőzöttek.

Ó Kanizsának 17000 főnyi lakossága, négy élénk forgalmu ügyvédi irodája a mosoha körülményekhez képest elég fejlődött ipara és kereskedelme megannyi argumentum arra, hogy itt egy kir. járásbírósgnak létjogosultsága van. — A 3000-re nő községbeli telekkönyvi iver száma, az Ó-Kanizsához tartozó és az alakítandó járásbírósgai kerülethez könnyű szerezni csatlólandó szomszédos községek eddigi ügyforgalma kétségbevonhatatlanul biztositják egy járásbírósg foglalkoztatását. Bezeredy megértett bennünket, istápolta ügyünket és sikerült neki e rég vajdó kérdés odáig elvinni, hogy odafönt észrevettünk. Ügyünk realizálása a jelen törvényhozási ciklus megválasztott képviselőjére hármlik, a ki munkaprogramjába — szinte hihetetlen — elfejezte azt fölvenni.

Hinni akarjuk, hogy véletlenül történt, — bár semmi körülmények között sem lett volna szabad ennek megtörténnie.

A fenyegető anyagi pangás a helyi kereskedelem és iparunk terén egyenes folyamánya annak, hogy évenként ezekre menő összeggel kell gyarapítanunk a szomszédos Zenta és Török-Kanizsa piaczat nagyrészt annak következtében is, hogy jogkereső közönségünk nap-nap után kénytelen azt fölkeresni s idejét meg pénzét az ottani piacon költeni el, — helyi forgalmunk és iparunknak — természetesen rovására.

És ezzel kapcsolatosan előtérbe lép egy másik, fölötté méltánylandó gravameus is Ó-Kanizsának, a mely vasuti közlekedésének a helyi viszonyokra és forgalomra alkalmatlan sőt káros voltára vonatkozik.

Naponta ugyanis — ez idő szerint — két vonat közlekedik Zenta felől olyformán: hogy aki Ó-Kanizsáról a reggel 5 $\frac{1}{2}$ órakor induló vonattal utazik Zentára, onnan csak délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor érhet vissza — a napirenden lévő vonatkést ezuttal számba sem véve.

Kénytelen tehát az Ó-Kanizsáról utazó közönség félnapokon át — tétlenül Zentán vesztegetni az imént vázolt körülmény következtében szükségletét ott fedezni és pénzét helyi forgalmunk megkárosításával ott költeni el.

Mulhatatlanul szükséges egy harmadik vonatgarnitúrának a beakelése, a mely Zentáról esleg délelőtti 11 órakor indulna és

így a hazulazó közönség — tetemes költség megtakarításával — az egész délutánt idehaza értékesíthetné.

Vicinálisunk egyike a legjobban prosperáló vállalatoknak és életképes, egykor viruló közönségünk lakossága méltán reflektál rá, hogy jogszerű és racionális óhaja — illetékes helyen meghallgatásra találjon.

Szükség van erre legalább ideiglenesen, — addig, a míg királyi járásbírósgunk fölépül.

Reménykedésükben sokszor csalódtott civileink azt tartják járásbírósgunkról, hogy az utópia, akár csak a bajai törvényszék visszaállítására, vagy a báttaszéki Dunahid.

Ámde új aera következett be Baján — változott politikai viszonyok járnak reánk is. Hir szerint — remény dagasztja kebelét Baja város közönségének — régi érdekeinek megvalósulása iránt — és ehhez jussunk van nekünk is.

Lovászy mulik, hogy őt esztendő múltán a krónikás azzal ne kezdje az írást: hogy Lovászy elvesztette az ókanizsaiak bizalmát, mert megfelekedezett mandátuma sarkalatos programjáról: az ókanizsai kir. járásbírósg felállításáról.

r. l.

Különfélék. Átok.

Egy buuevác nyelven irt röpi jelent meg ma Szabadkán több polgár aláírásával. Csuf ügygyel foglalkozik: a Szilágyi Gyula ügyével, vagy inkább ennek az alaknak nyilatkozait hozza bnyevác fordításban. De kommentálják és a komentár elején átkot mondanak Mamuzsich Ágóra!

Megdöböntő ez a felajdulás, az iszonyatosan megbántott, oktanul meghurczolt, rettenetesen megbántott férfi megpiszkolásán való felajdulás ez, abban a pillanatban, amikor megtudták, hogy nem az a jött ment alak követte el az ő polgármesterük ellen azt a merényletet, hanem egy férfi az ő vértükből, közülök egy volt hatalmas férfi!

Végtelenül rosszul esik olvasnunk az elkeseredettségen ezen retentő szavát: mely Istent hívja fel, hogy ne hagyja boszulatlan az elkövetett bünt.

Megremeg az ember lelke ezeken a szavakon és úgy érzi, hogy nem kárhoztathatja miattuk a megiróit: *embe-
rek ők is!*

— A bács megyei főispán nyugdíja. Báró Vojnich István nyug. megyei főispán nyugdíját a belügyminiszter évi 4000 koronában állapította meg. A kifizetés a szabadkai kir. adóhivatalnál történik.

— Gromon Dezső lemondása. Egy mai reggeli lapnak Gromon Dezső honvédelmi államtitkár lemondásáról szóló híresztelése valóttan. A hadsereg kötelékébe tartozó személyiség kinevezése a parlamenti államtitkár helyére ellenkezik a honvédelmi ministeriumban fennálló gyakorlattal és már ebből az okból is alapítlan kombinációnak tekintendő

Jekelfalussy altábornagy jelölése, a kit az említett reggeli lap Gromon Dezső utódjául emlit.

— **A bajai szerencsétlenség kiténtetettjel.** Husvét előestéjén f. é. április hó 6-án óriási szerencsétlenség történt Baján. A szerencsétlenség eset, amely a Mészáros féle ház beomlása folytán keletkezett, több családot borított gyászba. Hat ember lelte halálát a romok alatt, csupán négyet lehetett megmenteni, nevezetesen Schritter Berta nevelőnőt, Mészáros Rizát, Reich Erzsikét és Weisz Fanni elárúsító leányt. A mentés körül nagymunkát végeztek **Dr. Márton Jenő**, kecskeméti 4. honvédszázár ezredbeli ezredorvos és **Jochler Lajos** közhuszár. Ő-felsége most tüntette ki a két derék katonát, akik akkor ott szolgáltak és pedig **Dr. Márton Jenő** a koronás arany érdemkeresztet és **Jochler Lajos** az ezüst érdemkeresztet kapták. A kiténtetéseket nagy katonai ünnepség keretében fogják átadni.

— **Vendégszeroplés.** A budapesti népszínház jeles tenoristáját — mint már megirtuk — szindirektorunk állandó vendégszeroplésre szerződtette. szombaton, és hétfőn, szerdán lép fel **Kenedich** és pedig a „Czigánybáró“-ban, a „Kornevillei harangok“-ban és „Hoffmann meséi.“ A jövő héten érdekes estékre lesz tehát kilátásunk.

— **A bajai kórház.** Megirtuk már, hogy Baja város nagyszabású új kórházat épített. Az építkezésre vonatkozó ajánlatok „Ajánlat Baja thji. város által építendő közkórház építő munkára“ czimzéssel f. é. december hó 2-án dél, 12 óráig a bajai polgármesteri hivatalhoz adandó be. A beérkezett ajánlatok fölött ugyanazon napon d. u. 3 órakor határoznak. Az ajánlati végösszeg 5% bányapénzül leteendő.

— **A városi tisztviselők fizetésjavítása.** Örömhirt hozunk a városi tisztviselőknél. A fizetés javításra vonatkozó tervezettel a számvivőség, a pénzügyi osztály és a tisztügyi ügyészség hosszas beható tanulmányozás után elkészült és legközelebb már benyújtják a tanácshoz. Ezzel is valamivel előbbre ment a tisztviselők fizetésjavításának ügye csak hogy hosszú processuson kell még átmenni míg a megvalósulás stadumába jut. Addig is türellem és kitartás.

— **Szabadka térképe.** Ifj. Frankl István városi főmérnök összeállította Szabadka város legújabb térképét és kis alakban kinyomatás végett felküldte Budapestre a Posner gyárnak. Az új térképek megérkeztek, nagyon szép munka, mely szakavatott kézre val. A térképet elárúsítják darabonként 60 fillérjével.

— **A villanyvilágítás és a színház.** Szinte hihetetlen az az összeg, amit a színházgázoló szezononként a villanytársulatnak kifizet. Az első tíz napban körülbelül 400 koronát fizetett csupán villanyvilágításért, ami hatezer koronányi összegnek felel meg szezononként. Ez a horribilis összeg azonban könnyen érthető, ha tudjuk, hogy míg a kis fogyasztók 8, a nagyobb fogyasztók 7 és 6 fillért fizetnek hektowattjéért a villanynak, addig a színház, a magyar színház, ez az egyetlen művészeti intézményünk 10 szóval tíz fillért fizet hektowattónként. Nem akarjuk a villanytársulat eljárását perhorreszkálni, ámde nem hisszük, hogy a részvénytársaság igazgatósága ezt a dolgot méltányosságból nem hozná rendbe, nem tudjuk elhinni, hogy éppen azért, mert magyar kultur intézményről van szó, 4 fillérrel többet kelljen fizetni, mint egy

vendéglőnek, kávéháznak vagy gyárnak. Ez nem maradhat ennyiben, ha más nem, a városi hatóságnak kell ezt a tarthatatlan állapotot megszüntetni és odahatni, hogy — ha nem fizet kevesebbet, mint a nagy fogyasztó — ne fizessen 4 fillérrel többet, ami 2400 korona többletet jelent.

— **Táncvizsga.** Nem mindennapi élvezetben lesz része annak a közönségnek, amely szombat este elmegy **Boánr Sándor** táncztanító növendékeinek zóka táncz-vizsgájára. Este 7 órakor kezdődik a vizsga, amely másfél óráig tart és ezen másfél óra alatt fogják bemutatni a növendékek a legújabb tánczokat. Különösen szép lesz a régi magyar táncznak a palotás-nak bemutatása **Aubermann Terike**, **Hercel Mariska**, **Lindenmayer Anikó** és **Paukovich Csilla** által. — A műsor egyébként a következő változatot pontokból áll: 1. Lassu és gyors csárdás. 2. Polka Francaise. 3. Mazurka polka. 4. Rezgő polka. 5. Francia négyes. 6. Keringő. 7. Polka noblesse. 8. Pas de quatre. 9. Levente. (Legújabb magyar táncz). 10. Gavotte quadrille. 11. Menuet a la reine. Belépti díj: családjegy 4 személyre 6 kor.; személyjegy 2 kor.

— **Magyarország nagyobb városai és községei.** A kivatalos lap mai száma közli ama városok és községek neveit, amelyeknek lakossága az 1900-iki népszámlálás szerint meghaladja a tízezetet. A névsor 122 ilyen várost és községet tartalmaz. Első helyen áll természetesen Budapest 782.328 lakossal, az utolsó helyen pedig **Lajos-Mizse** 10.018 lakossal, 50.000-nél több lakosa a következő városoknak van: Budapest, Szeged (102.901), Szabadka (82.122), Debreczen (75.006), Pozsony (65.867), Hódmező-Vásárhely (60.883), Kecskemét (57.812), Arad (56.260), Temesvár (53.083) és Nagyvárad (50.179).

— **Parasztragédia.** Zomborból írják: Vasárnap kellett volna készfogyóját tartani **Milosevits Natáliának**, a sápronyai és gradinaai szállások legszebb virágszállának **Muczy Mitó** ó-sztapári legénnyel és ugyanaz nap kilitrve feküdt halottas ágyán, mert — mást szeretett. **Sipos Gyuró**, **Bukovác** parasztmuzsikusa ígérte meg szívét, annak esküdt öreki hűséget s azt meg is tartotta srig. Szülei azonban mást határoztak; **Gyuró** szegény és csak muzsikus; **Mitó** meg módos, ha nem is szereti **Natália**, a házias élet alatt majd hozzátörődik, hisz a jómód szerelmet is pótol. **Natália** látszólag beleegyezett, szülei kívánságába, de f. hó 8-án, pénteken találkozott a piacon az ő szerelmos **Gyuró**jával s ez olyan szépen beszélt igaz szerelemről, a boldogságról, hogy **Natália** nem ment többé haza hanem lovagjához **Bukovác**ba. Rövid ideig tartott a boldogságuk; másnap eljötték szülei s hazavitték, de félóra múlva már nem találták **Natália**t. Mire ráakadtak, már halva volt: a kukoriczagóróban felakasztotta magát.

— **Carlyle** mondja, hogy midőn **Tamerlan** 70.000 koponyából emiet magának borzasztó piramist és megállott a szent város kapujánál s nézte csapatait, melyek elvonultak előtte s mentek új diadalra, új vérfürdőbe, ugyanakkor **Mainz** utcáin egy kis német fiu kuglizott és a világtörténetben a kettő közül ez az utóbbi volt a fontosabb. Mert ez a gyermek **Guttenberg** volt. **Tamerlan** hadserege pusztulást hordott fegyvere élén, **Guttenberg** pedig kis fekete belükkel vitte szét a szellem fényét. **Ódhnak**, az isten hősnék isteni ereje abban nyilatkozott meg elő-

szór, hogy runnákat véset és az isteei erőnek ma is az a leghatalmasabb megnyilatkozása, hogy runákat véset, vagy megtanít olvasni a régi runákat, a régi idők történetét. Ezt teszi a történetudomány, mely újra és újra különböző szempontokból világítja meg a multakat. A **Marczali-féle Nagy Képes Világtörténetnek** az első hazai nagy műnek e téren most jelenít meg a 142. füzetet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője **dr. Marczali Henrik** egyet. tanár. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenkint is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (**Révai Testvérek Irod. Int. Rt.** Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útjáu, havi részletfizetésre is.

Telephon 122. Telephon 122.

Tűzi **FA** vágott

vagononként valamint ölszámra és 100 klgr.-ként vágottfa finom szalon

 Porosz-szén

vagononként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál, a huszár-lovalda mellett.

SZÍNHÁZ

A kis szökevény.

Nov. 12.

Igen lanyha hangulat mellett még lanyhább előadásban ment ma a két év előlt oly nagy sikert ért táncz-operette: *A kis szökevény*. Fáradtan, minden hatás nélkül játszottak, énekeltek az előadók és botlott a kar, mintha csak próba lett volna, nem is előadás. A szerepkiosztással se lehetünk ma megelévedve, csak a rendezés volt szép és a kiállítás fényes.

Erdő szépe.

Nov. 13.

Nem volt szerencsés gondolat **Feuille**t limonádés színművét feleleveníteni. *Az Erdő szépe*, mint regény kellemes olvasmány és a futalság romlatlan kedélyére hatással is van, ámde elavult, erkölcsi prédikációknak tartja a mai kor színházba járó közönsége a színész dikcióját és mosolyog a hangos — szának által hallott — igazságmondásokon tán éppen azért, mert szának hallják. *Szabó Ferencz* (Morel), *Kresz Irma* (Pálma), *Tarján Irma* (Lujza), *Rátkai* (Hugó) és *Baróthy* (Guy) a darab limonádé ízéhez illően társalogtak, nem okozva nagyobb hatást, de nem is rontva a darabon semmit.

Az utolsó előtti felvonás végén **Tarján**, **Kresz** és **Szabó** háromszor kikapották, amivel hát eléggé honorálta játékukat a közönség.

Heti műsor:

Pénteken **Arany kakas**.

Szombaton **Czigánybáró**.

Háztartási, gazdasági és állatgyógyászati cikkek.

K. & C. Popoff-féle orosz teák.

Vegy-illat és kötszerek.

Új drogua üzlet Szabadkán!

Van szerencsém a n. é. közönségnek az itt felsorolt cikkeket a legjutányosabb árak mellett ajánlani u. m. Mindenféle Toilette és gyógyszappanok, angol és francia illatszerek, szoba illatszerek, haj- és szájjvizek, arc és körömápoló szerek, hölgyporok, hajfestők, fogporok, fogpasták, fogkefék körömkefék. — Továbbá raktáron tartom a legjobb minőségű magyar és francia cognacokat, gyógyborokat, likőröket, francia likőr eszenciákat, rum, cognac eszenciát és kompozitót, végül fényképészeti s egyéb vegyszereket és savakat.

Vidéki megrendelések a legjutányosabb árak mellett, pontosan és gyorsan eszközölköttek.

Zalán Béla drogua üzlete
a „Méhkashoz”
Szabadka Kossuth L.-utca 21.

Valódi Angol és Jamaikai rumok.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfőkébb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérről vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesztéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való helyeg mellékelendő.

Hegedű órákat ad Hegedű órát ad R chard Heinrich zenész, Kölcsei utca 279. Balogh-utca 802. szám alatt. zetés mellett.

Az I. sz. körben élők Egy tisztességes vagyonos 42 éves aluli iparos, dolgos gazdaszönyt vagy feleséget keres, ki legalább 800 korona övadékos adhat. Cím a kiadóhivatalban.

Használt nagy Jó karban levő függő lámpát veszek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Meidinger Kérem a kiadóhivatalban.
kályhát Kérem a kiadóhivatalban.
* keresek megvételre. *
Czim a kiadóhivatalban.

Angol stilben készült

HÁLO SZOBA

és renesans stilben

Ebédlőszoba

butor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut. 203. sz.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elvégzek a legújabb és a legújabb eszközökkel, mint vidéken

Kladek Kázmér
Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

Meghívó.

A szabadkai takarékos és hitelintézet mint szövetkezet f. évi december hó 1-én d. u. 4 órakor Szabadka sz. kir. város gazdasági ügyosztályának termében (régi gymnasium épület)

rendkívüli közgyűlést

tart, a melyre a t. cz. üzletrészirtokosok ezenel meghívotnak.

Szabadka, 1901. november 10.

Az igazgatóság.

Tárgy:

Egy igazgatósági — és három felügyelő bizottsági tag választása.

Kivonat az alapszabályokból:

28. §. Szavazati, valamint cselekvő és szennvedő jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 3 nappal a közgyűlés előtt szavazatlápjukat a szövetkezet helyiségében átveszik, és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A meghatalmazott köteles meghatalmazását 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letenni.

1548/1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közírté teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró-ság Sp. 682/1901 számú végzése által Dávid R. és Tsa. javára Molnár János és neje ellen 58 kor. — fill. tőke, ennek 1901. évi január hó 1. napjától számítandó 5%, kamatai és eddig összesen 37 kor. 36 fill. perkoltság követelés erejéig eirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 280 kor. — fill.-re becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1901. V. 1911. sz. kiküldést rendelő végzése folytán, a helyszínen vagyis Szabadkán, VIII. kör 7. h. sz. a. leendő eszközlésére 1901. november hó 27 ik napjának d. e. 10 $\frac{1}{2}$ óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legfőbb ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kitizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. november 10.

Csernyus kir. bir. veqr.

Hirdetmény.

A kórházi bizottságnak f. évi október 26-án hozott határozata értelmében ezenel közírté tétéük, miszerint a »Máriá-Valéria« közkórház részére 1902. évi január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig szükséges hús, tej és kenyér neműek beszerzésére az árlejtés f. évi november hó 18-án. d. e. 10 órakor a közkórház igazgatói hivatalában fog megtartatni, melyre az érdekeltek oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint írásbeli ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba zárva a fenti napig és óráig Szabadka sz. kir. város közkórházának gondnoki hivatalánál nyujtsák be, hol a vállalati feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megállapított óvadék az árlejtés megtartása előtt a közkórház pénztárába letéteményezendő. A hús, és kenyér neműek szállítására csak szakképzett és iparjoggal bíró mészárosok illetve sütők pályázhatnak.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Szabadkán. 1901. november hó 10-én.

A Mária-Valéria közkórház
igazgatósága.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom eddigi megrendelőim-mel — hogy ezután éjjeli felvételeket is eszközlök s erre a célra üzletemet berendeztem. A felvételek előre bejelentendők legalább is egy órával hamarabb. Tisztelettel

Vörös Kálmán fényképész,
Damjanits-utca 120. sz.
Seftler-féle házban.

Tegyen egyszer kísérletet a világhírű

Georg Kántzschel, Drezdai udv. szállító

Ugorka tej vegyülekével

és Ön azt mindig használni fogja.

Az egyedüli elismert szer amely az arc-bőrt a legkésőbb korig üdíti és szépíti. A Hántzl-féle ugorka tej ára: 1 üveg 1 kor. 4 fill. és 3 korona.

Ugorka tej szappan darabja 50 fillér.
Ugorka tej puder 1 doboz 2 korona.
Kapható Szabadkán **Zalán Béla**
drogua üzletében Kossuth-utca.